ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ — ΤΟΥ ΣΑΜΠΑΤΙΝΟ ΛΟΠΕΣ

ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ὁ Ἀδόλφος Ζερμάνι στὴν Τερέζα Κάμενις.

«Ἀγαπητή μου Τερέζα,

Ἔλαβα τὰ γράμματά μου. Εἶνε περίεργο πρᾶγμα, ἀλήθεια, νὰ λαβαίνῃ κανεὶς τὰ γράμματά του! Μὰ ἐγὼ σὰν τέλειος εὐγενής, δὲν σοῦ ἐπιστρέφω τὰ δικά σου, γιὰ νὰ μὴ σὲ προσβάλω. Νομίζεις ὅτι θέλω νὰ κάνω πνεῦμα; Σοῦ ὁρκίζομαι, ὄχι. Γιατὶ δὲν ἔχω πειά, τὸ ἐξήντλησα ὅλο μαζύ σου. Ἐξ ἄλλου, δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου τὸ παιχνίδι αὐτό. Ὅταν πήγαινα σχολεῖο, οἱ συμμαθηταί μου εἶχαν τὴ μανία νὰ κάνουν ἀνταλλαγές. «Σοῦ δίνω, ἔλεγαν, μὰ πέννα, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃς ἕνα μολύβι» κι' ἄλλα παρόμοια. Ἐγὼ ποτὲ δὲν δέχτηκα τέτοιες ἀνταλλαγές. Γιατί εὕρισκα πὼς τὶς περισσότερες φορὲς αὐτὸ τὸ ἐμπόριο δὲν ἦταν ἔντιμο καὶ δὲν μ' ἀρέσει νὰ ἐκμεταλλεύωμαι τοὺς ἄλλους, μὰ οὔτε κι' ἐκεῖνοι νὰ μὲ παίρνουν γιὰ χαζό....

Γι' αὐτὸ λοιπὸν προτιμῶ νὰ κρατήσω τὶς ἐρωτικές σου ἐπιστολές. Ναί, παληά μου ἀγάπη, δὲν θὰ σοῦ τὶς ἐπιστρέψω κι' ἂς μοῦ γύρισες ἐσὺ πίσω τὶς δικές μου. Σὲ λέω ΠΑΛΗΑ μου ἀγάπη, γιατὶ ξέρω καλὰ πὼς δὲν μ' ἀγαπᾶς πειά. Ἐγὼ δὲν ὑπάρχω πειὰ γιὰ σένα. Κι' ἐσὺ ἀνήκεις γιὰ μένα στὸ παρελθόν. Ὁ ἔρωτάς μας πέθανε, αἰωνία του ἡ μνήμη!....

Ἂς ξαναρθοῦμε ὅμως πάλι στὰ ἐρωτικὰ γράμματά σου. Γιατὶ θέλεις νὰ σοῦ τὰ ἐπιστρέψω; Τί τὰ θέλεις τὰ γράμματα αὐτά; Νὰ τὰ κάμῃς τί; Νὰ τὰ ξαναδιαβάσῃς μήπως; Ἀλλὰ μπορῶ νὰ σοῦ ἀντιγράψω δυὸ—τρία ἀπ' αὐτὰ κάθε φορὰ ποὺ θὰ μοῦ τὸ ζητήσῃς. Τὰ βράδια τοῦ χειμῶνα ἔχω ἀρκετὸν καιρὸ καὶ θὰ δοκιμάζω εὐχαρίστηση νὰ σοῦ προσφέρω τὴν ὑπηρεσία αὐτὴ τῆς ἀντιγραφῆς. Θὰ μοῦ γράψῃς π.χ. «Θὰ ἤθελα τὸ γράμμα ἐκεῖνο ποὺ ἀρχίζει ἔτσι: «Σήμερα μόλις κατάλαβα ὅτι ἐσὺ εἶσαι ἡ μόνη μου ἀγάπη, τὸ ἄστρο ποὺ ὁδηγεῖ τὴ ζωή μου...». Κι' ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ ἀντιγράψω μὲ τὴν ὡραιότερη καλλιγραφία μου. Καί, ξέρεις, στὸ σχολεῖο ἤμουν ὁ πρῶτος στὴν καλλιγραφία.

Ὅταν δὲν θὰ θυμᾶσαι π.χ. ποιὸ χαϊδευτικὸ ὄνομα μοῦ ἔδινες κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς τρυφερότητος τοῦ ἐρωτᾶμας, θὰ μὲ ρωτᾶς: «Γράψε μου, σὲ παρακαλῶ, πῶς σὲ ἔλεγα τότε, γιὰ νὰ ὀνομάζω μὲ τὸ ἴδιο ἐπίθετο καὶ τὸν διάδοχό σου»! Κι' ἐγὼ εὐχαρίστως θὰ ψάχνω στὰ γράμματά σου καὶ θὰ σοῦ λέω πῶς μ' ὀνόμαζες ὅταν ἀγαπιόμαστε, γιὰ νὰ λὲς καὶ στὸ διάδοχό μου τὸ ἴδιο τρυφερὸ ὄνομα: «Τζιτζίκο μου!», «Περιστέρι μου!», «Κοκαλί μου!»

Στέλνοντας τὰ γράμματά μου πίσω καὶ ζητῶντας νὰ σοῦ ἐπιστρέψω τὰ δικά σου, ἔκαμες ὅ,τι κάνουν ἡ Μεγάλες Δυνάμεις ποὺ ἀνακαλοῦν τοὺς Πρέσβες των ἀπὸ μιὰ χώρα. Ἀλλὰ ὑπάρχει ἐδῶ μιὰ διαφορά. Ἡ Δυνάμεις δὲν ἀνακαλοῦν τοὺς Πρέσβεις των ἀπὸ τὶς ἄλλες χῶρες, γιατὶ συνεδέθησαν μὲ συμμαχία μὲ μιὰ ἄλλη Δύναμι. Ἡ Γαλλία, παραδείγματος χάριν, πάνοντας φιλία μὲ τὴν Ἀγγλία, δὲν ἀνακαλεῖ τὸν Πρέσβυ της ἀπὸ τὴ Γερμανία. Ἂν λοιπὸν συνεμμάχησες μ' ἕναν ἄλλο, ἐξαρτᾶται ἀπὸ μένα νὰ κρίνω καὶ ν' ἀποφασίσω ἂν μπορῶ νὰ διατηρήσω μιὰ «φιλικὴ Ἀντάντ» μαζύ σου. Μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶνε καθαρότατο.

Ἔκαμες λοιπὸν ἕνα διπλωματικὸ λάθος, μ' ὅλη τὴν ἐξυπνάδα σου. Μπορεῖς νὰ μοῦ πῇς βέβαια ὅτι, κρατῶντας τὶς ἐπιστολές σου, κρατῶ ἕνα τρομερὸ ὅπλο ἐναντίον σου, τὸ ὁποῖο μπορῶ νὰ μεταχειριστῶ ἐναντίον σου σὲ κάθε περίσταση, γιὰ νὰ σ' ἐκδικηθῶ. Ἕνα ὅπλο; Ἔστω, ἀλλὰ ἕνα ὅπλο γεμᾶτο μόνο μὲ μπαροῦτι. Τὸ ὁποῖο μπαροῦτι, μπορεῖ νὰ κάνῃ θόρυβο καὶ νὰ μαζέψῃ τὴ γειτονιά, ἀλλὰ στὸ τέλος δὲν θὰ προκαλέσῃ παρὰ γέλια εἰς βάρος μου. Καὶ δὲν μ' ἀρέσει νὰ γίνωμαι ρεζίλι μόνος μου.

Νὰ χρησιμοποιήσω ἐγὼ τὰ ἐρωτικὰ γράμματά σου ἐναντίον σου; Ἀλλὰ ἂς εἴμαστε πρακτικοὶ ἄνθρωποι, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Θὰ μποροῦσα νὰ δείξω τὰ γράμματά σου ἢ στὸν ἄνδρα σου ἢ στὸ διάδοχό μου βέβαια. Δὲν θὰ τὰ δείξω ὅμως ποτὲ στὸ πλῆθος, στοὺς χαζοὺς περίεργους τοῦ δρόμου. Ποτέ! Τί ἐνδιαφέρουν τὸ νοῆμον Κοινὸν καὶ τὴν γενναία φρουρὰ ἡ σχέσεις ποὺ ὑπῆρξαν μιὰ φορὰ μεταξύ μας; Αὐτὰ εἶνε δικές μας δουλειὲς κι' ὁ κόσμος δὲν ἔχει καιρὸ νὰ χάνῃ γιὰ τέτοια πράγματα.

Ἂς περιοριστοῦμε λοιπὸν σιοὺς δυὸ ἄλλους: Στὸν ἄνδρα σου καὶ σ' αὐτὸν ποὺ μὲ διαδέχτηκε στὴν καρδιά σου. Ὁ ἄνδρας σου ἢ ξέρει τὶς σχέσεις ποὺ εἴχαμε, ἢ δὲν ξέρει τίποτε. Ἂν τὶς ξέρει καὶ δὲν μίλησε ὥς τώρα, καὶ δὲν ἔκαμε δρᾶμα τιμῆς, θὰ πῇ πὼς εἶνε ἔξυπνος καὶ σοφὸς ἄνθρωπος. Τί θὰ κερδίσω λοιπόν, δείχνοντάς του τὰ γράμματά σου; Τὸ πολὺ—πολύ, θὰ μοῦ δώσῃ κανένα χαστοῦκι. Σ' ἐσένα ὅμως δὲν θὰ κάνῃ κανένα κακό, καμμιὰ παρατήρησι. Κι' ἔτσι δὲν θὰ κερδίσω τίποτε, προδίδοντάς σε.

Μᾶς μένει τώρα ὁ καινούργιος λάτρης σου, ὁ ἀντικαταστάτης μου. Ἂν δείξω τὰ γράμματά σου σ' αὐτὸν ποὺ μὲ διεδέχθη στὸ βασίλειο τῆς καρδιᾶς σου, τί ἔχω νὰ ὠφεληθῶ;

Ἂν ὁ κύριος αὐτὸς ἀγνοεῖ ὅτι ἤμουν ὁ προπάτοχος θεματοφύλαξ τῆς καρδιᾶς σου, ἐγὼ δὲν ὑπάρχω γι' αὐτόν. Ἂν τὸ γνωρίζει θὰ πιστεύῃ ὅτι ἐγὼ ζήτησα νὰ διακόψω κάθε σχέσι μαζύ σου κι' ὄχι ὅτι ἐσὺ μοῦ ἔδωσες τὰ παπούτσια στὸ χέρι. Θὰ εἶμαι λοιπὸν ἀνώτερος νὰ πάω νὰ ταπεινωθῶ μπροστά του καὶ νὰ τοῦ ἀποδείξω μὲ τὰ γράμματά σου, ὅτι μοῦκανες ἔξωσι ἀπ' τὴν καρδιά σου. Ἔτσι θὰ ρεζιλεύομουν φρικτὰ ἐγὼ καὶ θὰ ἔβγαινε θριαμβευτὴς ὁ κύριος αὐτός. Εἶνε δυνατὸν αὐτό; Φαντάζεσαι ὅτι μπορῶ νὰ κάμω τέτοιο σφάλμα; Τόσο λοιπὸν κοιτὸ μὲ νομίζεις;

Νὰ τοῦ δείξω τὰ γράμματά σου γιὰ νὰ τοῦ κάμω εὐκολώτερο τὸ δρόμο στὴν καρδιά σου; Γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξω τὰ μάτια καὶ νὰ τὸν διδάξω πῶς νὰ φέρνεται σὲ σένα; Διόλου! Ποτέ!...

Θὰ τὸν ἀφήσω νὰ προχωρῇ μὲ κλεισπὰ τὰ μάτια καὶ νὰ σκοντάφτῃ στὶς κακοτοπιές. Δὲν θὰ τοῦ στρώσω, δὲν θὰ τοῦ ἀνοίξω ἐγὼ τὸ δρόμο. Ποιὸς ξέρει; Μπορεῖ νὰ σκοντάψῃ σὲ καμμιὰ γωνιὰ καὶ νὰ σπάσῃ τὸ πόδι του! Ἐγὼ ἔχω πάντως νὰ κερδίσω πολλὰ ἀπὸ τὴν ἀμάθεια τοῦ συναδέλφου καὶ διαδόχου μου. Ποιὸς ξέρει; Σοῦ ἐξομολογοῦμαι μάλιστα ὅτι λογάριασα καὶ τὴν περίπτωσι αὐτή...

Λοιπὸν ὄχι, εὐγενεστάτη κυρία, δὲν θὰ σοῦ ἐπιστρέψω τὰ γράμματά σου, θέλω νὰ τὰ κρατήσω, ἔτσι, μόνον ἀπὸ γοῦστο νὰ τὰ ἔχω.

Θὰ μοῦ πῇς ἀσφαλῶς, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν σοῦ ἐπιστρέφω τὰ γράμματά σου, παραβαίνω τὰ καθήκοντα ἑνὸς εὐγενοῦς. Ὄχι, ἀγαπητὴ κυρία. Δὲν εἶν' ἔτσι. Νόμισες λοιπὸν ὅτι ἐπειδὴ εἶσαι γυναῖκα, ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μὲ πληγώνῃς στὸν ἔρωτα καὶ στὸ φιλότιμό μου καὶ νὰ μὲ πετᾷς σὰν ἀποφόρι, ἀπὸ κεῖνα ποὺ δίνεις στὴν ὑπηρέτριά σου, γιατὶ δὲν εἶνε πειὰ τῆς μόδας, γιατὶ μὲ βαρέθηκες, χύνοντας μέσα στὸ αἷμα μου δηλητήριο καὶ καυτηριάζοντας μὲ ἀνοιμένο σίδερο τὴν καρδιά μου; Κι' ἐγώ; Ὁ ἄνδρας; Μονάχα ἐπειδὴ εἶμαι ἄνδρας, πρέπει νὰ τὰ ὑποφέρω ὅλα, σωπαίνοντας καὶ νὰ μὴν κρατήσω τοὐλάχιστον τὴν ἱκανοποίησι νὰ ξαναδιαβάζω, ὅταν μοῦ ἔρχεται τὸ γοῦστο, ὅλα ἐκεῖνα ποὺ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ γράψῃς στὶς περασμένες καλὲς ἡμέρες; Εἶνε πολὺ περίεργος, ἀλήθεια, αὐτὸς ὁ κόσμος, στὸν ὁποῖο οἱ ἄνδρες ἔχουν τὴν ὑποχρέωσι νὰ εἶνε εὐγενεῖς, ἐνῶ καμμιὰ γυναῖκα δὲν ἔχει παρόμοια ὑποχρέωσι.

Καὶ τώρα ποὺ σοῦ τὰ εἶπα ὅλα αὐτά, τώρα ποὺ ξεθύμανα, ἂν πραγματικῶς θέλεις τὰ γράμματά σου, γράψε μου πάλι γιὰ νὰ σοῦ τὰ στείλω.... γιατί, εἰλικρινῶς, δὲν ξέρω τί νὰ τὰ κάμω!...»

ΑΔΟΛΦΟΣ

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν

ΣΑΜΠΑΤΙΝΟ ΛΟΠΕΣ

κα, μὰ ἡ Λαΐδη Μ... μοῦ ἔστειλε 10.000 φράγκα, συνοδεύοντας τὰ χρήματα μὲ τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«Θὰ μὲ ὑποχρεώσετε, δεσποινίς, ἂν δεχθῆτε τὶς τετρακόσιες αὐτὲς λίρες γιὰ τὸ θαυμάσιο σύμπλεγμά σας «Μετὰ τὴν καταιγίδα», ὅπως ἐπίσης θὰ μὲ ὑποχρεώσετε ἂν ἔλθετε νὰ προγευματίσετε μαζύ μου. Μετὰ τὸ πρόγευμα, θὰ διαλέξετε μόνη σας τὸ πιὸ κατάλληλο μέρος στὸ σπίτι μου γιὰ νὰ τοποθετήσω τὸ ἔργο σας».

Ἔτσι εἶχα ἐξασφαλίσει τὰ χρήματα ποὺ μοῦ χρειαζόντουσαν γιὰ ν' ἀγοράσω τοὺς δυὸ λευκιαδεῖς.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Οἱ σύγχρονοι κριτικοί.

—Καὶ γιατὶ δὲν διαβάζετε τὰ βιβλία ποὺ σᾶς στέλνουν, κύριε Ἀρνησιάδη;

—Γιὰ νὰ μένω ἐντελῶς ἀνεπηρέαστος στὴν κριτική μου!...

***

Ἡ σύζυγος.—Τί θὰ εἴχατε σεῖς οἱ ἄνδρες, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἔκανε ἐμᾶς τὶς γυναῖκες;

Ὁ σύζυγος.—Μιὰ... πλευρὰ περισσότερη!....